

Majbrit Berlaus tale ved markeringen af Danmarks nye abortlov

Taler

Majbrit Berlau
Generalsekretær, Sex & Samfund

Dato

1. juni 2025

Sted

Arbejdersmuseet, København K

- 1 Velkommen og velkommen til en historisk dag.

En dag, hvor vi markerer den styrkede og moderniserede abortlovgivning.

- 5 I en verden, hvor den her rettighed polariserer og splitter.

I en verden, hvor alt for mange i øjeblikket mister retten til at bestemme over egen krop.

- 10 Så vil jeg sige, at jeg bliver ramt af en stolthed over at bo i et land, hvor vi har formået, ikke blot at styrke retten.

Men vi har også formået at have en virkelig stærk og saglig samtale omkring abort – den fri abort – og hvad den betyder for os.

15

Det betyder noget ude i den store verden – skulle jeg hilse og sige.

Når jeg taler med mine søsterkollegaer og søsterorganisationer rundt omkring i verden, så er det ikke bare sådan, at de negligerer det og siger, at ”Det er bare

- 20 Danmark”. Nej. De siger: ”Hvor fedt!”

De siger, at det er en solstrålehistorie for dem, som de også kan bruge i deres kamp for fri abort. At der er nogle, der går foran.

- 25 Så en kæmpe respekt til alle, der har bidraget til, at vi har fået den her diskussion i Danmark.

Et kæmpe skud til alle, der har stillet sig frem med deres egen fortælling. Stillet

30 sig frem med deres sundhedsfaglige vurdering. Stillet sig frem med deres politiske overbevisning.

Taget samtalen. Både i det nære fællesskab – i familien og blandt venner - men også ude i den offentlige samtale.

35

Stillet sig frem til høringer på Christiansborg og fortalt nogle måske sårbare fortællinger - og er gået i clinch med nogle. Hvor de har sagt: ”Men lyt på min fortælling. Jeg er her. Jeg eksisterer.”

40 Kæmpe respekt til alle jer.

Og ikke mindst en stor og dejlig varm tak til alle dem på Christiansborg, der til 3. behandlingen trykkede ”ja” til en ny abortlovgivning.

45 Det betyder noget at have en ret.

Det betyder noget for vores følelse af at eksistere i vores samfund som det individ, vi er. Med den frihed og tryghed, som vi har brug for at have til at kunne bestemme over egen krop.

50

Men det betyder også rigtig meget for den enkelte, der står og skal træffe beslutningen.

Fordi bagved alt det her, så diskuterer vi jo grundlæggende: ”Er det mig, der
55 bestemmer over min krop og min fremtid? Eller er det staten? Eller måske min familie? Eller en læge?” Det er jo virkeligheden mange andre steder ude i verden.

Og indtil i dag, har det efter 12. uge også været virkeligheden for rigtig mange gravide i Danmark.

60

800 om året har haft behov for at få en abort efter uge 12 i Danmark. Og af dem har hovedparten fået et ja.

Men et mindretal har faktisk fået et nej. Der har været kvinder i Danmark, som
65 har ønsket at afslutte en uønsket graviditet. De har fået et nej. I Danmark.

Det er helt skørt og skævt. Og i uoverensstemmelse med den frihedsforestilling,

vi har.

70

Og derfor er det så centralt, at loven er lavet om i dag.

Den er lavet om til, at vi får op til uge 18, hvor man selv kan bestemme. Og hvor det er en fri abort. Altså at man bestemmer selv, uden at nogen stiller spørgsmål til hvorfor. Og at vi sænker aldersgrænsen til 15 år, så man selv kan træffe beslutning over sin egen fremtid, uden at skulle spørge om lov hos mor og far.

75

Skal man så stå der helt alene? Nej, det skal man ikke.

80

Man skal have masser af solid rådgivning. Saglig og solid rådgivning.

Nogen, der lytter til en, hvis man har brug for at få at vide, hvad der præcis sker. Eller: "Jeg føler sådan her. Er det rigtigt eller forkert?" Eller: "Jeg er bange for..." At have nogen at have de her drøftelser med.

85

Det er jo noget af det, vi også skal diskutere lidt senere i dag.

Men kan man så sige, at det er sådan helt usædvanligt, eller er det et nyt?

90

Nej, sådan har det altid været.

Vi har haft brug for de samtaler altid, men abortspørgsmålet er dybt tabuiseret.

Og det har det været historisk i rigtig, rigtig mange år.

95

Og hvorfor har det været det?

Jo, hvis vi prøver at se på tidslinjen, så starter vi jo med, at der er dødsstraf for at få en abort. Dødsstraf.

100

Altså det er jo helt vildt.

Det har jo været betragtet som et mord.

105

Det gør det desværre også nogle steder i verden i dag.

Men det er jo noget, der siger lidt om, hvor moraliserende staten og samfundet har været på det her spørgsmål.

110

Og det kan man jo se har ændret sig. Op igennem til sidst 1960'erne, så får vi en diskussion omkring det. Og i 1973, der får vi den frie abort i Danmark.

Helt nødvendigt.

115

Abort redder liv.

Abort er mulighed for at man kan skabe sit eget liv.

120

Og derfor står vi nu her i dag og har udvidet og styrket den her ret. Og jeg er stolt af at leve i det her samfund.

Hvad kan man sige, at vi så lært af den her diskussion?

125

Jo, noget af det, som har betydning for os at tage med, det har været, at spørgsmålet omkring abort stadig er ret splittende.

For nogle er det et meget moralsk og religiøst og etisk spørgsmål.

130

For andre er det et spørgsmål om sundhedsret og kvinderet.

Hos Sex og Samfund - og det har vi ikke lagt skjul på - så har det været et sundhedsperspektiv. Og et rettighedsperspektiv.

135

Men der har skulle været plads til alle stemmer, og det er faktisk lykkedes os i Danmark at give plads til alle stemmer.

Både dem, der grundlæggende er imod fri abort. Men også dem, som har været i tvivl. Dem, som havde brug for at lære mere. Dem, som havde brug for at tænke sig om.

140

Og alle de stemmer, de har været en del af den samlede debat.

Og det tror jeg har været vigtigt.

145

Vi har stået sammen om ikke at splitte os.

150 Med sådan et nærmest folkedemokratisk højskoleideal har vi formået at have en god og solid samtale omkring det her.

Der er de sociale medier er ikke altid venlige - men det har grundlæggende været en god diskussion.

155 Og det synes jeg, vi skal tage med os fremadrettet, når vi skal blive ved med at tale om abort – for det skal vi.

Og det er det, jeg vil slutte af med.

160 Og det er også derfor, at vi har eventet i dag.

Det er fordi, at da vi i 1973 indførte retten til fri abort, så skete der noget interessant. Så stoppede vi nærmest med at tale om det. Det var som om, at nu havde man kæmpet for det i årtier. Og så havde vi fået retten. Og så blev den
165 individualiseret hos den enkelte kvinde.

Hvis man læser bogen Abortfortællinger eller går ind på det digitale univers, der hedder abortfortællinger.dk, vi har oprettet, så har flere hundrede kvinder fortalt deres fortællinger. Og noget af det, der går igen, det er: ”Jeg turde ikke
170 rigtigt at dele min overvejelse med nogen.”

Helt indtil nutiden har de ikke turde dele det. Fordi de var bange for en moralsk fordømmelse.

175 Og noget af det, vi kan gøre for både de kvinder, men også for rettens værdi, det er at holde samtalen i live.

Fordi, hvis vi ikke gør det, så er den utrolig nem at angribe en dag.

180 Vi har brug for at tale om vores rettigheder.

Vi har brug for at tale om det, så det ikke er tabuiseret.

Vi har brug for at sikre, at alle stemmer får mulighed for at komme frem.

Så med de ord, så vil jeg bare egentlig overlade scenen her til masser af kloge mennesker, som har været med til undervejs at tage diskussionen. Og jeg håber, at vi får en rigtig god drøftelse i dag.

190

Og hvis I tager en enkelt ting med jer i dag: Så tal om det! Spørg ind til det!

Og så lad os love hinanden, at den her ret, der skal ikke gå 50 år før vi forsvarer den en gang til. Vi bliver ved med at forsvare den. Fordi generationerne efter os skal have samme frihed

195

Tak for ordet.

Kilde

200

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Agitationstale, Velkomsttale

205

Relateret

Sophie Hæstorp Andersens tale ved markeringen af Danmarks nye abortlov
1. juni 2025

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/majbrit-berlaus-tale-ved-markeringen-af-danmarks-nye-abortlov-2025>

210

215

220